

MØTEINNKALLING

KOMMUNESTYRET

Møtested: Kommunestyresalen
Møtedato: 13.06.2017
Tid: 15.00

TILLEGGSSAKSLISTE

Saksnr.	Tittel

66/17

EIENDOMSSKATT - KRAV OM REDUKSJON AV KAPITALISERINGSRENTEN FOR VERDSETTING AV KRAFTANLEGG

67/17

SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA – NY BEHANDLING

TYNSET, den 07.06.2017

Merete Myhre Moen (s)
ordfører

Eventuelt forfall meldes snarest til Servicetorget, på tlf.62 48 50 00 eller
e-post: postmottak@tynset.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Møtet er åpent for publikum.

Dokumentene er lagt ut til gjennomsyn på Servicetorget og Tynset bibliotek.

Sak 66/17**EIENDOMSSKATT - KRAV OM REDUKSJON AV KAPITALISERINGSRENTEN FOR VERDSETTING AV KRAFTANLEGG**

Arkiv: 232**Arkivsaksnr.:** 17/759**Saksbehandler:**

Toril Eva Steien

Behandling av saken:

Saksnr.   **Utvalg**

66/17   Kommunestyret

Møtedato13.06.2017

Kortversjon av saken:

Den beregnede markedsverdien av norske vannkraftanlegg er redusert med *54 milliarder kroner* fra 2016 til 2017. Nedgangen er ikke i samsvar med reelle markedsverdier, men skyldes at Finansdepartementet ikke har justert renten i beregningsgrunnlaget i tråd med renteutviklingen. Nedgangen innebærer at vertskommunene for kraftanlegg taper 380 millioner kroner i eiendomsskatteinntekter i 2017. Dersom renten ikke justeres i samsvar med den generelle rentenedgangen, vil skattebortfallet i 2018 bli enda høyere. Det er lovbestemt at eiendomsskatten skal bygge på de reelle markedsverdier.

Kapitaliseringsrenten må endres for å unngå et vesentlig inntektsbortfall for kommunene.

Vedlegg

LVKs brev til Finansdepartementet datert 02.03.17.

Melding om vedtak sendes til

Finansdepartementet Postboks 8008 DEP 0030 OSLO

LVKs sekretariat, hs@lundogco.no

Saksopplysninger

Det har vært en betydelig nedgang i den beregnede markedsverdien av norske vannkraftanlegg fra 2016 til 2017. Nedgangen skyldes at den beregnede markedsverdien av norsk vannkraft er redusert med 54 milliarder kroner fra det ene året til neste. Nedgangen innebærer ifølge Sentralskattekontoret at vertskommunene taper 380 millioner i eiendomsskatteinntekter i 2017. Nedgangen er ikke i samsvar med kraftanleggenes reelle markedsverdier, som eiendomsskatten skal reflektere. For Tynset kommune utgjør dette en redusert eiendomsskatteinntekt fra kraftanlegg i 2017 på kr 2 600 000.

Ved kraftskattereformen vedtok et bredt flertall på Stortinget at beregningsmetoden knyttes opp til markedsutviklingen. Den store svakheten ved Finansdepartementets praktisering av regelverket er at bare endringer i kraftprisene tillegges vekt, mens renteutviklingen ikke blir tatt i betraktning. En endring i kraftprisen ett år endrer ikke markedsverdien av norske vannkraftanlegg med nesten 20 %.

Siden inntektsåret 2011 har Finansdepartementet videreført en høy kapitaliseringsrente på 4,5 %, uavhengig av det kraftige fallet i markedsrenten i samme tidsrom.

I budsjettforliket den 5. desember 2016 anmodet Stortinget om at regjeringen skulle vurdere en endring i kapitaliseringsrenten. I brev til Stortinget 27. januar 2017 skriver Finansministeren at kapitaliseringsrenten ikke vil bli redusert. Landssammenslutningen for vasskraftkommunar (LVK) har sendt brev til Finansdepartementet med anmodning om rentenedsettelse, 2. mars 2017.

Saksvurdering

Vannkraftanleggenes *reelle markedsverdi* bygger på en kombinasjon av kraftprisene og kapitaliseringsrenten.

Dersom kapitaliseringsrenten ikke endres med virkning for 2018, og forutsatt samme produksjons- og kostnadsnivå neste år, vil kommunene få et ytterligere inntektsbortfall på minst samme størrelse i 2018 som i 2017.

Rådmannen mener derfor at Tynset kommune bør kreve at kapitaliseringsrenten fastsettes på et faglig grunnlag i forskrift, slik man gjorde tidligere, og med utgangspunkt i den samme risikofrie realrenten som for de øvrige skattartene, se forskrift § 18-8-1. Videre bør det, som tidligere, være en inflasjonsjustering og et risikopåslag, jf. tidligere forskrift § 18-8-4.

Tynset kommune bør derfor foreslå at risikopåslaget settes til 2 %, som er i tråd med anbefalingene fra professor Bjarne Jensen:

«Investeringer i vannkraftverk har vært ansett som investeringer med lav risiko. Det dreier seg om investeringer i ren energiproduksjon som ikke forurensar i form av CO2 eller andre miljøskadelige utslipp. Investeringene har svært lang levetid sammenlignet med annen produksjonsvirksomhet. Alternativ elektrisk kraft særlig basert på kullkraftverk, men også gasskraftverk pålegges ekstra avgifter. Atomkraftverk regnes også som en miljørisiko. På verdensbasis stimuleres det nå sterkere økonomisk til overgang til ren energi. Det arbeides for større utveksling av elektrisk energi mellom Norge og resten av Europa. Det gir også grunnlag for høyere og mere stabile priser på salg av norsk elektrisk kraft. Dette skulle tilsi at risikoen knyttet til vannkraftverk er lavere enn i annen produksjonsvirksomhet og at denne risikoen er blitt redusert de siste årene. Risikopåslaget i kalkulasjonsrenten for å beregne formuesverdien på vannkraftverkene har vært satt til 3 prosent. Standard påslag i risikotillegg på offentlige prosjekter er 2 prosent. På bakgrunn av utviklingen i betydningen av ren energi og at investeringene i vannkraftverkene er svært langsiktige, burde risikopåslaget reduseres fra 3 prosent til 2 prosent.»

«Samlet betyr dette at det er gode faglige argumenter både for å sette risikofri realrente og risikopåslaget ved beregning av kalkulasjonsrenten for 2017 lavere enn 4,5 prosent. [...] Nærliggende er å sette den risikofrie realrenten til en prosent og risikopåslaget til to prosent. Det vil gi en ny kalkulasjonsrente for beregning av vannkraftverkens verdi ved beregning av eiendomsskatt på tre prosent.»

Rådmannens konklusjon

Nedgangen i eiendomsskatteinntektene kan unngås ved at det fastsettes en kapitaliseringsrente med utgangspunkt i den samme risikofrie realrenten som for de øvrige skattartene. Rådmannen mener at kapitaliseringsrenten for påfølgende år må fastsettes årlig og beregningsmetoden må baseres på faglige kriterier. Stortinget må sørge for at det lave

rentenivået over flere år blir gjenspeilet i kapitaliseringsrenten, slik at eiendomsskatten fortsatt bygger på reelle markedsverdier.

Rådmannens innstilling:

Tynset kommune har følgende anmodning:

1. Finansdepartementet må fastsette kapitaliseringsrenten for eiendomsskatteformål på grunnlag av forskrift, slik som tidligere. Den risikofrie realrenten fastsettes i tråd med gjeldende forskrift § 18-8-1. I forskrift § 18-8-4 foreslås det en inflasjonsjustering som tidligere og med tillegg av et risikopåslag på 2 %. Det bør vurderes om beregningen av renten settes til gjennomsnittet av renten på statskasseveksler med 12 måneders gjenstående løpetid, beregnet på grunnlag av *inntektsåret og de fire foregående inntektsårene*, mot tidligere to foregående år.
2. Stortinget må sørge for at det lave rentenivået over flere år blir gjenspeilet i kapitaliseringsrenten, slik at eiendomsskatten fortsatt bygger på reelle markedsverdier.

Sak 67/17**SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA - NY
BEHANDLING****Arkiv:** 256**Arkivsaksnr.:** 17/631**Saksbehandler:**

Morten B. Often

Behandling av saken:

Saksnr.	Utvalg
46/17	Kommunestyret
67/17	Kommunestyret

Møtedato
23.05.2017
13.06.2017

Kortversjon av saken:

Kommunestyret behandlet i sitt møte 23.mai en sak om kommunal garanti til Hugudal Vannverk SA. Saken ble utsatt og det ble bedt om at flere forhold ble avklart før ny behandling.

Vedlegg

1. Særutskrift kommunestyresak 46/17
2. Godkjenning av Hugudal Vannverk SA, fra Mattilsynet
3. Prøveresultater/årsrapporter 2013-2016
4. Protokoll ekstraordinært årsmøte Hugudal Vannverk SA
5. Budsjett 2017
6. Prisregulativ Hugudal Vannverk SA
7. Pristilbud utbyggingsprosjekt

Andre dokumenter i saken

1. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA , datert 24.05.2017
2. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI , datert 31.03.2017
3. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA , datert 09.05.2017
4. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA - NY BEHANDLING , datert 07.06.2017
5. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA , datert 26.05.2017
6. SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI HUGUDAL VANNVERK SA , datert 26.05.2017

Melding om vedtak sendes til

Hugudal Vannverk SA, v/styreleder, Hellinga, 2500 Tynset
Fylkesmannen i Hedmark v/ kommunalavdelingen

Saksopplysninger

Ved forrige behandling ba kommunestyret om mer informasjon før saken kunne behandles, og den ble derfor utsatt. Hugudal Vannverk har i ettertid blitt bedt om å legge fram informasjon om følgende:

- Bekreftelse på at vannverket er godkjent av Helsemyndighetene.
- Resultater av prøvetaking siste tre år.
- Resultat av revisjon/Mattilsynet siste fem år.
- Årsmøteprotokoll der følgende er dokumentert:
  - Budsjet 2017
  - Regulativ som omfatter de årlige gebyrene samt tilkoblingsgebyr
  - Budsjet for «utvidelse og utbedring»
  - Årsmøtevedtak på å oppta lån i denne størrelsesorden

Saksvurdering

Saksbehandler har vært i kontakt med styreleder for vannverket samt saksbehandler hos Mattilsynet.

Mattilsynet har levert de opplysninger de har om vannverket. Dette er opplysninger om prøvetaking samt siste godkjenning av vannverket (vedlagt). Når det gjelder prøveresultatene/årsrapportene fremkommer de i forskjellig format. Mattilsynet beskrev dette som en konsekvens av rapporteringstidspunkt. Mattilsynet beskrev for saksbehandler at de ikke hadde opplysninger pr 2017 som skulle medføre at vannverket ikke holdt den kvaliteten som kreves.

Videre har styreleder levert protokoll fra ekstraordinært årsmøte, som behandlet utbedring og utvidelse av vannledningsnett. Det er ikke avholdt ordinært årsmøte. Fra protokollen for ekstraordinært årsmøte framgår det at prosjektet er kostnadsberegnet til ca kr 1,5 mill eks mva. Pristilbud fra entreprenør er på kr 1 525 605 eks mva. Utvidelsen innebærer en kapasitetsøkning samt økt beredskap ift vannforsyning og antall brannhydranter. Budsjet for 2017 samt prisregulativ er vedlagt.

Ut fra de opplysninger som er lagt fram fra styreleder og Mattilsynet oppfatter saksbehandler at spørsmålene som ble oversendt vannverket er besvart tilfredsstillende.

Det er fylkesmannen som godkjenner kommunale garantier over kr 500 000, og det stilles formalkrav til hvordan vedtakene skal utformes. Fra kommunestyresak 46/17:

«Regelverket for kommunale garantier følger av kommunelovens § 51, pkt. 1 og 2:

- 1. Vedtak om å stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, skal godkjennes av departementet.*
- 2. Det kan ikke stilles kausjon eller annen økonomisk garanti knyttet til næringsvirksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv.*

Til punkt 2 vises det til vedtektene for Hugudal Vannverk SA. Se vedlegg. Ut fra vedlegget vurderes det at dette ikke er ordinær næringsvirksomhet. Vannverket leverer kun vann til sine abonnenter, og eventuelle overskudd brukes til vedlikehold av ledningsnettet.

I tillegg gir Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier føringer for hva et vedtak om garanti skal oppfylle. Vedtaket må angi type kausjon, det må være tidsavgrenset og ha et maksimumsbeløp. Jfr. forskriftens §§ 2-4. Samme forskrift sier at garantier på over kr 500 000 må ha statlig godkjenning.

Nordea ber om at kommunen stiller simpel kausjon, dvs at kommunen garanterer for Hugudal Vannverks betalingsevne. Etter avtale med søker vurderes garantiens varighet til 15 år, med

et tillegg på 2 år slik at kreditor blir gitt rimelig tid til innfordring ved mislighold. Det maksimale garantibeløpet er på kr 1 875 000 med et tillegg på 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol (til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger). Rådmannen anbefaler at garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet.»

Med bakgrunn i spørsmålene som er besvart etter forrige kommunestyremøte, samt tidligere saksutredning, anbefaler rådmannen at innstillingen fra saken som ble behandlet i kommunestyresak 46/17 vedtas.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø.

Vurdert som ikke relevant for saken.

Rådmannens innstilling:

1. Tynset kommune garanterer med simpel kausjon for lån på kr 1 875 000 som Hugudal Vannverk SA tar opp med bakgrunn i en utvidelse og utbedring av sitt nåværende vannledningsnett.
2. Garantien gjelder for lånets maksimalbeløp på kr 1 875 000 med tillegg av 10 % av den til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens garantiansvar kan ikke overstige kr 1 875 000 + 10 %.
3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 15 år med tillegg av inntil 2 år.
4. Vedtaket sendes til fylkesmannen for endelig godkjenning.